

توزيع بهینه ضریب میرایی میراگرهای ویسکوز در سازه های فولادی بر اساس شاخص عملکرد

محمد بهمنی^{۱*}، اشرف صادق مقدسی^۲، سید عبدالنبي رضوی^۱

۱- استادیار، مهندسی عمران، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد، مهندسی عمران، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان

*آبادان، صندوق پستی ۶۳۱۷۸۳۶۵۳۱ bahmani@iauabadan.ac.ir

چکیده

میراگرهای ویسکوز یکی از سیستم‌های کنترل غیر فعال است که سبب می‌شود تقاضای لرزه‌ای المان‌های سازه‌ای ساختمان کاهش یابد و خرابی ساختمان به حداقل رسد. از طرفی چینش مناسب میراگرهای ویسکوز در افزایش عملکرد آن بسیار موثر است و از لحاظ اقتصادی استفاده از میراگر ویسکوز در تمامی طبقات به صرفه نمی‌باشد. در این پژوهش میراگرهای ویسکوز بر اساس چهار روش توزیع شامل توزیع ضریب میرایی به صورت یکنواخت، توزیع مناسب با نیروی برشی طبقات، توزیع براساس انرژی کرنشی برشی طبقات و توزیع براساس انرژی کرنشی برشی طبقات موثر، بر اساس FEMA 356 طراحی می‌گردد. با هدف یافتن روش توزیع بهینه، پاسخ‌های لرزه‌ای سازه شامل حداکثر نسبت دریفت، حداکثر شتاب نسبی طبقات و انرژی کرنشی، استخراج شده و نتایج حاصل از بهسازی به چهار روش ذکر شده با شاخص‌های عملکرد پیشنهادی مقایسه می‌شود. در این تحقیق با معروفی دو شاخص عملکرد جدید که شامل وزن دهی به پارامترهای مختلف پاسخ سازه با توجه به سطوح عملکرد متفاوت می‌باشد، پاسخ‌های ساختمان تحت روش‌های متفاوت توزیع میرایی مورد بررسی و مقایسه قرار می‌گیرد. با توجه به اثر هر یک از روش‌های توزیع ضریب میرایی بر شاخص‌های عملکرد پیشنهادی سازه، می‌توان اذعان داشت که توزیع ضریب میرایی براساس طبقات موثر در مقایسه با سایر روش‌های توزیع ضریب میرایی، از عملکرد مناسب‌تری برخوردار است. نتایج حاصل از تحلیل تاریخچه زمانی نشان داد استفاده از میراگرهای ویسکوز در ساختمان‌های محک به صورت میانگین باعث بهبود ۵۰ درصدی در شاخص عملکرد سازه‌های متوسط و بلند مرتبه و همچنین بهبود ۴۰ درصدی در شاخص نیروی سازه‌های متوسط و بلند مرتبه که تحت شتاب نگاشت حوزه‌های دور قرار گرفته‌اند، می‌شود.

واژگان کلیدی

میراگرهای ویسکوز، توزیع ضریب میرایی، سازه‌های فولادی، شاخص عملکرد، شاخص نیرو

Optimal distribution of damping coefficient of viscous dampers in steel structures based on performance index

M. Bahmani, A. Sadegh Moghadasi, S.A. Razavi

Abstract

Viscous dampers are one of the passive control systems that reduce the seismic demand of the structural elements of a building and minimize the building damage. However, the proper arrangement of viscous dampers greatly affects their increased performance, and it is not economical to use viscous dampers in all floors. In this study, the viscous dampers are designed according to four distribution methods based on FEMA 356: uniform damping coefficient distribution, distribution proportional to shear force of floors, distribution based on shear strain energy of floors and distribution based on shear strain energy of effective floors. In order to find the optimal distribution method, the seismic responses of the structure including the maximum drift ratio, maximum relative acceleration of floors, and strain energy are extracted and the results obtained from the rehabilitation in the four methods are compared with the proposed performance indices. Considering the effect of each method of damping coefficient distribution on the structural performance indices, it can be argued that the damping coefficient distribution based on the effective floors has a more appropriate performance compared to other methods of damping coefficient distribution. The results of time history analysis show that the viscous dampers used in the benchmark buildings cause a 50% improvement in the performance index of mid- and high-rise structures and also a 40% improvement in the force index of mid- and high-rise structures under the far-field acceleration.

Keywords

Viscous dampers, Damping coefficient distribution, Steel structures, Performance index, Force index

۱- مقدمه

میراگرها و یسکوز معرفی نمودند [۵]. Whittle و همکارانش در تحقیقی تأثیر روش‌های مختلف مکانیابی میراگرها و یسکوز را در جهت بهبود طراحی لرزه‌ای ساختمان‌ها مورد بررسی قرار دادند [۶]. Pricopie و همکارانش تحقیقی را در زمینه بهسازی سازه‌های موجود با استفاده از میراگر و یسکوز انجام دادند و به بررسی محل بهینه میراگر و یسکوز با استفاده از مینیمم کردن پاسخ تغییر مکان در شرایط لرزه‌ای رومانی پرداختند [۷]. Park و همکارانش برای پیدا کردن محل بهینه میراگر در سازه سه بعدی نامتقارن دو سازه ده طبقه و یک سازه بیست طبقه نامتقارن را مورد بررسی قرار دادند [۸]. Aydin و همکارانش محل بهینه میراگر را با استفاده از توابع هدف مختلف بررسی کردند و ضریب میرابی میراگرها اضافه شده را به عنوان متغیرهای طراحی در نظر گرفتند [۹].

علاوه بر پژوهش‌های اشاره شده در پاراگراف قبل در سایر تحقیقات صورت پذیرفته در زمینه توزیع بهینه ضریب میرابی در ارتفاع ساختمان [۱۰-۲۲] نیز ملاحظه می‌شود اکثر محققین اثر روش‌های توزیع میراگر را تنها با در نظر گرفتن اثر آن‌ها بر یکی از پارامترهای پاسخ و به طور جداگانه مورد بررسی قرار داده‌اند. حال آن‌که می‌باشد در نظر داشت که هنگام وقوع زلزله خرابی ساختمان وابسته به ترکیبی از پارامترهای متفاوت می‌باشد، به عنوان مثال خرابی‌ها در اجزای سازه‌ای بیشتر تحت تأثیر تغییر مکان نسبی بین طبقات و در اجزای غیر سازه‌ای بیشتر متأثر از شتاب می‌باشند. بنابراین منطقی است که توزیع میراگر و یسکوز متناسب با ترکیبی از پارامترهای پاسخ سازه و به صورت همزمان مورد بررسی قرار گیرد. به این ترتیب در این تحقیق سعی می‌شود با معروفی دو شاخص عملکرد جدید که شامل وزن دهی به پارامترهای مختلف پاسخ سازه با توجه به سطح عملکرد متفاوت می‌باشد، پاسخهای ساختمان تحت روش‌های متفاوت توزیع میرابی مورد بررسی و مقایسه قرار گیرد. این بررسی با هدف دستیابی به بهترین عملکرد سازه با توجه به تعداد مشخصی از دستگاه‌های میراگر و یسکوز انجام می‌شود. در این پژوهش اثر توزیع میراگرها و یسکوز را در سه ساختمان محک که معرف سازه‌های کوتاه، متواسط و بلند مرتبه هستند، با به کارگیری دو شاخص عملکرد پیشنهادی که یکی ترکیبی از پاسخهای لرزه‌ای سازه شامل حداکثر نسبت دریفت طبقات، حداکثر شتاب نسبی طبقات و نیروی برش پایه سازه را کاهش دهد.

در دهه اخیر مطالعات زیادی بر روی میراگرها و یسکوز و تأثیر مکانیابی آن بر رفتار سازه‌های مختلف توسط محققان انجام شده است [۱ و ۲]. Zahrai و Bahmani در تحقیق خود با استفاده از توزیع میرابی بر مبنای انرژی کرنشی برشی طبقات، روشی برای تعیین سطح بهینه بهسازی در سازه‌های فولادی ارایه دادند [۳]. آن‌ها در پژوهشی دیگر میزان اثر بخشی افزودن میراگرها و یسکوز به سازه‌های فولادی را با استفاده از منحنی‌های شکنندگی مورد بررسی قرار دادند [۴]. Park در تحقیق خود یک روش طراحی بهینه برای کم کردن سایز اعضای اصلی سازه‌های بلند ارائه داده و به محاسبه محل بهینه میراگر با استفاده از الگوریتم ژنتیک با هدف کنترل تغییر مکان‌های جانبی پرداخت [۵]. Landi و همکارانش تحقیقی در جهت اثر بخشی توزیع متفاوت ضریب میرابی میراگرها و یسکوز غیرخطی برای بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود بتن مسلح انجام داده‌اند [۶]. Hwang و همکارانش با بررسی پارامترهایی از قبیل حداکثر نیروی میراگر در یک طبقه، مجموع کل نیروی میراگرها و کنترل دریفت طبقه، توزیع ضریب میرابی براساس طبقه‌های موثر را به عنوان یک گزینه مناسب برای طراحی عملی

در دهه اخیر مطالعات زیادی بر روی میراگرها و یسکوز و تأثیر مکانیابی آن بر رفتار سازه‌های مختلف توسط محققان انجام شده است [۱ و ۲]. Zahrai و Bahmani در تحقیق خود با استفاده از توزیع میرابی بر مبنای انرژی کرنشی برشی طبقات، روشی برای تعیین سطح بهینه بهسازی در سازه‌های فولادی ارایه دادند [۳]. آن‌ها در پژوهشی دیگر میزان اثر بخشی افزودن میراگرها و یسکوز به سازه‌های فولادی را با استفاده از منحنی‌های شکنندگی مورد بررسی قرار دادند [۴]. Park در تحقیق خود یک روش طراحی بهینه برای کم کردن سایز اعضای اصلی سازه‌های بلند ارائه داده و به محاسبه محل بهینه میراگر با استفاده از الگوریتم ژنتیک با هدف کنترل تغییر مکان‌های جانبی پرداخت [۵]. Landi و همکارانش تحقیقی در جهت اثر بخشی توزیع متفاوت ضریب میرابی میراگرها و یسکوز غیرخطی برای بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود بتن مسلح انجام داده‌اند [۶]. Hwang و همکارانش با بررسی پارامترهایی از قبیل حداکثر نیروی میراگر در یک طبقه، مجموع کل نیروی میراگرها و کنترل دریفت طبقه، توزیع ضریب میرابی براساس طبقه‌های موثر را به عنوان یک گزینه مناسب برای طراحی عملی

شده است. این رابطه‌های طراحی روش ساده‌ای در اختیار مهندسان طراح برای محاسبه ضریب میرایی میراگرهای ویسکوز با نسبت میرایی دلخواه قرار می‌دهد. نسبت ضریب میرایی موثر یک سازه ساختمانی با میراگرهای ویسکوز العاقی متشكل از میرایی ذاتی سازه و نسبت میرایی میراگرهای ویسکوز العاقی می‌باشد.

$$\xi_d = \xi_e + \xi_a \quad (1)$$

در رابطه بالا، ξ_e نسبت میرایی موثر سازه، ξ_0 میرایی ذاتی سازه که اغلب ۰.۵٪ فرض می‌شود و ξ_a نسب میرایی اضافه شده به سازه توسط میراگر ویسکوز می‌باشد. با در نظر گرفتن مد اول ارتعاشات در جهت مورد نظر، رابطه ضریب میرایی العاقی به صورت رابطه (۲) است:

$$\xi_d = \frac{T \sum_j C_j f_j^2 \phi_{rj}^2}{4\pi \sum_i m_i \phi_i^2} \quad (2)$$

که در این رابطه، T پریود طبیعی اولین مد ارتعاش، C_j ضریب میرایی میراگرها در طبقه j ام، f_j فاکتور بزرگی وابسته به نوع پیکره بندی میراگر در سازه، ϕ_{rj} دریفت مودال، ϕ تغییر مکانی افقی مودال طبقه j ام، m_i جرم لرزه‌ای طبقه i ام می‌باشد. در ادامه چهار روش توزیع ضریب میرایی که در این پژوهش مورد بررسی قرار می‌گیرد، ارایه می‌شود.

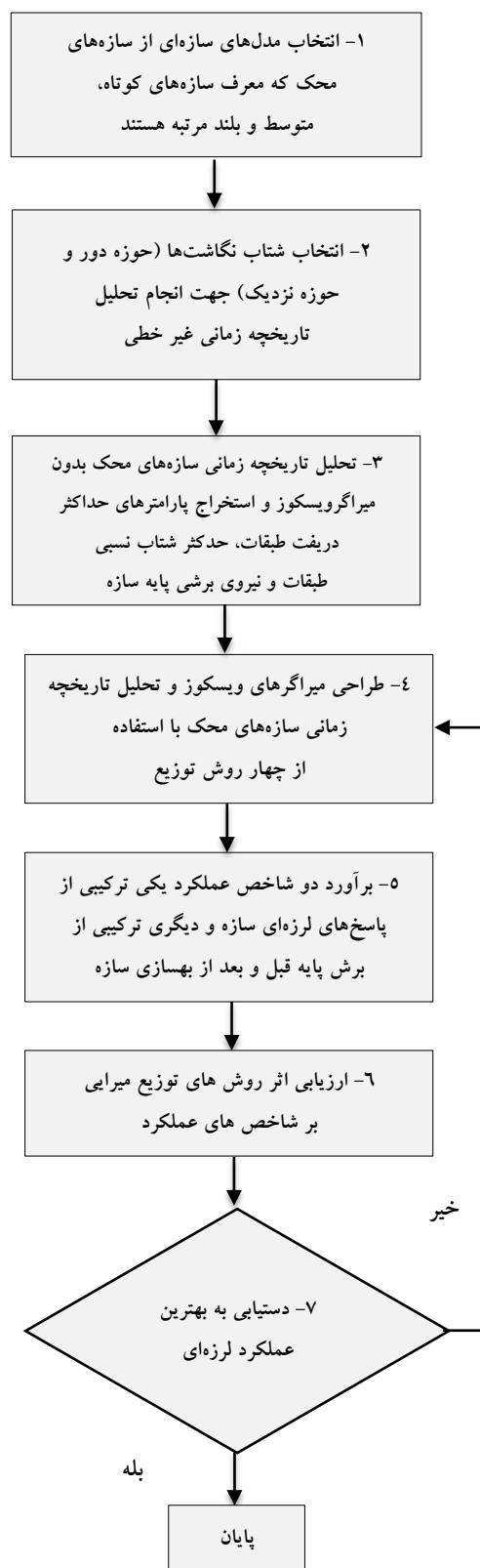
۱-۱- توزیع ضریب میرایی به صورت یکنواخت
برای سادگی و راحتی در طراحی، مهندسین اغلب فرض می‌کنند که ضریب میرایی میراگرهای ویسکوز خطی هر طبقه یکسان است. رابطه برای تعیین ضریب میرایی در هر طبقه را می‌توان از رابطه (۳) به دست آورد.

$$C_j = \frac{4\pi \xi_d \sum_i m_i \phi_i^2}{T \sum_j f_j^2 \phi_{rj}^2} \quad (3)$$

۱-۲- توزیع میرایی متناسب با نیروی برشی طبقات
روش دیگر توزیع میرایی بین طبقات، توزیع متناسب با نیروی برشی هر طبقه است. با توجه به تئوری دینامیک سازه‌ها می‌توان نیروی برشی هر طبقه V_j را متناسب با ξ_j که در رابطه (۴) تعریف می‌شود دانست:

$$V_j \propto S_j = \sum_{i=j}^{roof} m_i \phi_i \quad (4)$$

از آنجا که ضریب میرایی یک طبقه متناسب با نیروی برشی طبقه است، ضریب میرایی طبقه j ام به صورت رابطه (۵) بیان

۲- روش‌های مختلف توزیع میرایی در ارتفاع ساختمان
در اکثر تحقیق‌های انجام شده رابطه‌های طراحی برای میراگرهای ویسکوز العاقی به سازه‌های ساختمانی از FEMA 356 اقتباس

$$\left(\xi_{eq}\right)_j = \frac{\sum_{i=1}^N \xi_i (\phi_j)_i^T K_i (\phi_j)_i}{\phi_j^T K_s \phi_j} \quad (12)$$

نسبت میرایی معادل زمین مدد ارتعاش، N تعداد المان‌های سازه، ξ_j نسبت میرایی نامین المان سازه، ϕ_j^T مدد ارتعاش زمین، K_i سختی کل سیستم، K_i سختی المان نام، $(\phi_j)_i$ بردار تغییر شکل نامین المان با توجه به مدد ارتعاش زمین و ϕ_j شکل مدد ارتعاش زمین می‌باشدند. از آنجا که انرژی کرنشی برشی متناسب است با $\xi_j \phi_{rj} S_j$ ، ضریب میرایی هر طبقه را می‌توان به صورت رابطه (۱۳) بیان کرد:

$$C_j = q S_j \phi_{rj} \quad (13)$$

در رابطه (۱۳)، q مقدار ثابت می‌باشد. بنابراین ضریب میرایی کل سازه معادل رابطه (۱۴) است:

$$\sum_i C_j = q \sum_i \phi_{ri} S_i \quad (14)$$

با جایگذاری معادله (۱۴) در (۱۳)، ضریب میرایی هر طبقه به دست می‌آید:

$$C_j = \frac{\phi_{rj} S_j}{\sum_i \phi_{ri} S_i} \sum_i C_i \quad (15)$$

با جایگذاری رابطه (۱۵) در رابطه (۲)، رابطه (۶) را خواهیم داشت:

$$\xi_d = \frac{T \sum_j [\phi_{rj} S_j (\sum_i C_i) (f_j \phi_{rj})^2]}{4\pi (\sum_i m_i \phi_i^2) (\sum_i \phi_{ri} S_i)} \quad (16)$$

و در نهایت ضریب میرایی کل سازه مطابق رابطه (۱۷) عبارت است از:

$$\sum_i C_i = \frac{4\pi \xi_d (\sum_i m_i \phi_i^2) (\sum_i \phi_{ri} S_i)}{T \sum_i \phi_{ri} S_i (f_j \phi_{rj})^2} \quad (17)$$

با جایگذاری معادله (۱۷) در معادله (۱۰) به توزیع ضریب میرایی براساس انرژی کرنشی برشی هر طبقه به رابطه (۱۸) می‌رسیم.

$$C_i = \frac{4\pi \xi_d \phi_{rj} S_j \sum_i m_i \phi_i^2}{T \sum_i \phi_{ri} S_i (f_j \phi_{rj})^2} \quad (18)$$

-۴- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات موثر

$$C_j = p S_j \quad (5)$$

p یک ضریب ثابت است. بنابراین ضریب میرایی کل سازه برابر است با جمع ضریب میرایی طبقات در رابطه (۶):

$$\sum_i C_i = p \sum_i S_i \quad (6)$$

با جایگذاری رابطه (۶) در رابطه (۵)، رابطه بین ضریب میرایی هر طبقه با ضریب میرایی کل ساختمان به صورت رابطه (۷) به دست می‌آید:

$$C_i = \frac{S_j}{\sum_i S_i} \sum_i C_i \quad (7)$$

با جایگذاری رابطه (۷) در رابطه (۲)، رابطه (۸) را خواهیم داشت:

$$\xi_d = \frac{T \sum_j [S_j (\sum_i C_i) (f_j \phi_{rj})^2]}{4\pi (\sum_i m_i \phi_i^2) (\sum_i S_i)} \quad (8)$$

نسبت میرایی کل سازه متناظر با نسبت میرایی دلخواه اضافه شده را می‌توان با استفاده از ξ_d به صورت رابطه (۹) محاسبه کرد:

$$\sum_i C_i = \frac{4\pi \xi_d (\sum_i m_i \phi_i^2) (\sum_i S_i)}{T \sum_i S_i (f_i \phi_{ri})^2} \quad (9)$$

با تطابق رابطه‌های (۷) و (۹)، رابطه توزیع ضریب میرایی برای هر طبقه به صورت رابطه (۱۰) خواهد بود:

$$C_i = \frac{4\pi \xi_d S_i \sum_i m_i \phi_i^2}{T \sum_i S_i (f_i \phi_{ri})^2} \quad (10)$$

-۳-۲- توزیع میرایی براساس انرژی کرنشی برشی طبقات در این روش نسبت میرایی سازه مطابق رابطه (۱۱) است:

$$\xi_s = \sum_i \xi_i \frac{U_i}{U_t} \quad (11)$$

در این رابطه ξ_i نسبت میرایی سازه، ξ_j نسبت میرایی نامین المان سازه، U_i انرژی کرنشی الاستیک نامین المان سازه و U_t انرژی کرنشی الاستیک کل سازه متناظر با تغییر شکل سازه می‌باشد.

نسبت میرایی سیستم که به عنوان نسبت میرایی مرکب سازه مشخص شده است، به صورت رابطه (۱۲) بیان می‌شود:

$$R_d = W_d \frac{\Delta_R}{\Delta_b} \quad (23)$$

W_d ضریب وزنی حداکثر نسبت دریفت طبقات، Δ_b حداکثر نسبت دریفت ساختمان قبل بهسازی و Δ_R حداکثر نسبت دریفت ساختمان بهسازی شده می باشد. R_a از تقسیم حداکثر شتاب نسبی ساختمان بهسازی شده به حداکثر شتاب نسبی ساختمان قبل از بهسازی به صورت رابطه (۲۴) تعیین می گردد:

$$R_a = W_a \frac{a_R}{a_b} \quad (24)$$

W_a ضریب وزنی شتاب نسبی طبقات، a_R حداکثر شتاب مطلق ساختمان بعد از بهسازی و a_b حداکثر شتاب مطلق ساختمان قبل از بهسازی می باشد. R_e از تقسیم تفاضل انرژی ورودی به سازه با انرژی مستهلك شده توسط میراگر بر انرژی ورودی به سازه به صورت رابطه (۲۵) تعیین می گردد:

$$R_e = W_e \frac{E_i - E_D}{E_i} \quad (25)$$

W_e ضریب وزنی نسبت انرژی ورودی به سازه و انرژی مستهلك شده توسط میراگر، E_i انرژی ورودی به سازه و E_D انرژی مستهلك شده توسط میراگر ویسکوز می باشد. مقادیر ضرایب وزنی W_a و W_e با توجه به بحرانی ترین حالت پاسخ سازه به ترتیب $0/4$ ، $0/0$ و $0/2$ در نظر گرفته شده است. با تعریف شاخص عملکرد مطابق با معادله شماره (۲۶)، چنانچه $PI > 0/0$ باشد نشانگر بهبود عملکرد سازه است که شامل کاهش در پارامترهای حداکثر نسبت دریفت بین طبقات، حداکثر شتاب نسبی طبقات و حداکثر انرژی مستهلك شده توسط میراگر می باشد. چنانچه $PI = 0/0$ باشد نشانگر عملکرد نامطلوب و بی اثر بودن روش توزیع میرایی بر پاسخ های سازه ای و غیر سازه ای می باشد.

۲-۳- شاخص نیرو

با توجه به اینکه یکی از مهم ترین آثار به کارگیری میراگرهای ویسکوز در ساختمان کاهش برش پایه سازه می باشد، بنابراین جهت ارزیابی و مقایسه اثر روش های مختلف توزیع میرایی میراگرهای ویسکوز بر کاهش برش پایه ساختمان، شاخص نیرو که ترکیبی از نیروی برش پایه قبل و بعد از بهسازی ساختمان می باشد، به صورت رابطه (۲۶) معرفی می گردد.

$$FI = \left[1 - \frac{F_R}{F_b} \right] \times 100 \quad (26)$$

در این روش به منظور استفاده موثر میراگرهای ویسکوز، ضریب میرایی کل تنها مابین طبقاتی که انرژی کرنشی برشی آنها بزرگتر از میانگین انرژی کرنشی برشی کل سازه باشد، بر اساس رابطه (۱۹) توزیع می شود.

$$\phi_{rj} S_j > \frac{\sum_i \phi_{ri} S_i}{N} \quad (19)$$

در این فرمول N تعداد کل طبقات ساختمان می باشد. با توجه به فرمول های (۱۲) و (۱۶) رابطه بین ضریب میرایی توزیع شده طبقه زام و ضریب میرایی کل به صورت رابطه (۲۰) بیان می شود:

$$C_j = \frac{\phi_{rj} S_j}{\sum_{i=1}^k \phi_{ri} S_i} \sum_{i=1}^k C_i \quad (20)$$

در رابطه (۲۰)، k تعداد طبقاتی است که مقدار انرژی کرنشی برشی آنها بزرگتر از مقدار انرژی کرنشی برشی میانگین کل سازه بوده است. در نهایت ضریب میرایی طبقات موثر به صورت رابطه (۲۱) ارائه می شود:

$$C_j = \frac{4\pi\xi_d \phi_{rj} S_j \sum_i m_i \phi_i^2}{T \sum_{i=1}^k (\phi_{ri} S_i (f_j \phi_{ri}))^2} \quad (21)$$

۳- معرفی شاخص عملکرد و شاخص نیرو پیشنهادی

در این بخش از تحقیق جهت ارزیابی اثر روش های مختلف توزیع ضریب میرایی در ارتفاع ساختمان بر پاسخ های سازه ای و غیر سازه ای، شاخص هایی که ترکیبی از پاسخ های سازه ای و غیر سازه ای قبل و بعد از بهسازی هستند، معرفی می گردد. این شاخص ها شامل شاخص عملکرد و شاخص نیرو می باشند.

۳-۱- شاخص عملکرد

شاخص عملکرد پیشنهادی هر سازه ترکیبی از پارامترهای پاسخ های سازه ای و غیر سازه ای ساختمان با و بدون میراگر است که تحت تأثیر شتاب نگاشت های حوزه نزدیک کوبه و نورث ریج و شتابنگاشت های حوزه دور استرو و هاچینو هه قرار گرفته و به روش تحلیل تاریخ چه زمانی غیر خطی تحلیل شده اند و به صورت رابطه (۲۲) تعریف می گردند:

$$PI = \left[1 - \sqrt[2]{R_d^2 + R_a^2 + R_e^2} \right] \times 100 \quad (22)$$

R_d از تقسیم حداکثر نسبت دریفت ساختمان بهسازی شده به حداکثر نسبت دریفت ساختمان قبل از بهسازی به صورت رابطه (۲۳) تعیین می گردد:

باربر جانبی سازه از قاب های مقاوم خمی پیرامونی هست. دهانه های میانی سازه دارای قاب های ساده است. ستون های سازه دارای مقاومت ۳۴۵ مگاپاسکال می باشند. ستون های قاب خمی بال پهن هستند. ارتفاع طبقات کف به کف (مرکز به مرکز تیر) ۳/۹۶ متر می باشد. پایه های ستون ها به صورت اتصال گیردار به زمین متصل شده اند. تیرهای سازه از پروفیل بال پهن به مقاومت ۲۴۸ مگاپاسکال است. بارگذاری سازه به صورت اعمال جرم لرزه سازه درجهت جنوب به شمال می باشد. جرم لرزه ای طبقات اول و دوم $9/57 \times 10^0$ کیلوگرم و در طبقه سوم $1/04 \times 10^0$ کیلوگرم در نظر گرفته شده است. جرم لرزه ای کل سازه $2/95 \times 10^0$ کیلوگرم می باشد.

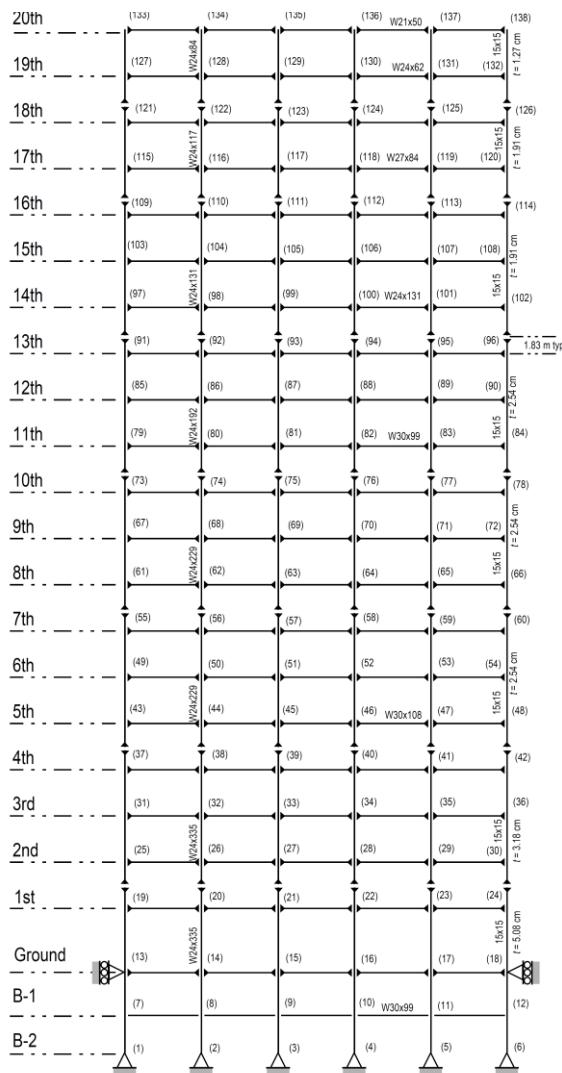
سازه ۹ طبقه بنچ مارک دارای ابعاد $45/73 \times 45/73$ متر در $4/73$ متر در پلان و $37/19$ متر در ارتفاع می باشد. این سازه دارای شش دهانه در جهت شمال به جنوب و شش دهانه در جهت شرق به غرب می باشد و عرض تمامی دهانه ها $9/5$ متر است. سیستم مقاوم جانبی سازه با استفاده از قاب های مقاوم خمی پیرامونی سازه می باشد. دهانه های میانی سازه دارای قاب های ساده است. ستون های سازه دارای مقاومت ۳۴۵ مگاپاسکال می باشند. ستون های قاب خمی بال پهن هستند. ساختمان دارای زیر زمین B1 است و سطح نهم بام سازه می باشد. فاصله سطح طبقه اول تا سطح زیرین آن $3/65$ متر، فاصله طبقه اول تا طبقه هم کف $5/49$ متر و فواصل سایر طبقات $3/96$ متر می باشد. ستون ها به صورت اتصال گیردار به زمین متصل شده اند. تیرهای سازه از پروفیل بال پهن به مقاومت ۲۴۸ مگاپاسکال می باشند. بارگذاری سازه به صورت اعمال جرم لرزه سازه درجهت جنوب به شمال در هر طبقه می باشد. جرم لرزه ای طبقه هم کف $9/65 \times 10^0$ کیلوگرم، طبقه اول $1/01 \times 10^0$ کیلوگرم، برای طبقات دوم تا هشتم $9/89 \times 10^0$ کیلوگرم و طبقه نهم $9/00 \times 10^0$ کیلوگرم می باشد. جرم لرزه ای کل سازه $9/00 \times 10^0$ کیلوگرم است. سازه ۲۰ طبقه بنچ مارک دارای ابعاد $30/48$ متر در $36/58$ متر در پلان و $80/77$ متر در ارتفاع می باشد. این سازه دارای پنج دهانه در جهت شمال به جنوب و شش دهانه در جهت شرق به غرب می باشد و عرض همه دهانه ها $6/10$ متر است. سیستم مقاوم جانبی سازه با استفاده از قاب های مقاوم خمی پیرامونی سازه می باشد. دهانه های میانی سازه دارای قاب های ساده است. ستون های قاب خمی سازه از پروفیل های بال پهن دارای مقاومت ۳۴۵ مگاپاسکال بوده و تیرهای سازه از پروفیل های بال پهن بوده و دارای مقاومت ۲۴۸ مگاپاسکال می باشند. سازه ۲۰ طبقه با توجه به سطح هم کف شماره گذاری

در معادله فوق F_R نشانگر میزان نیروی برش پایه بعد از بهسازی لرزه ای بوده و F_b بیانگر میزان نیروی برش پایه قبل از بهسازی لرزه ای می باشد. با توجه به شاخص نیروی تعریف شده، $FI > 0\%$ نشانگر عملکرد مطلوب و ایده آل سازه بهسازی شده نسبت به سازه بدون میراگر می باشد. چنانچه $FI = 0\%$ نشانگر عملکرد نامطلوب روش توزیع میرایی می باشد.

۴- معرفی سازه های محک برای ارزیابی روش های توزیع

برای ارزیابی روش های مختلف توزیع ضربی میرایی در ارتفاع ساختمان، از سه ساختمان شاخص ارایه شده توسط او هتوری و همکاران استفاده می نماییم [۲۳]. محققین حوزه کنترل سازه ها با در نظر گرفتن سازه های مختلف و معیارهای متفاوت سعی در نشان دادن اثر روش یا وسیله کنترل خاصی داشتند، اما با توجه به فقدان اصول مشترک در تحقیقات امکان مقایسه روش ها و یا وسایل کنترلی آنها با یکدیگر موجود نبود. کمیته کنترل سازه انجمن مهندسین امریکا با درک اهمیت وجود سازه های محک در کنترل سازه ها سعی در ایجاد و توسعه آنها کرد. سازه های محک شامل مشخصات چند سازه، نحوه مدل سازی آنها و معیارهای ارزیابی می باشند که در اختیار محققین قرار گرفتند تا با در نظر گرفتن سیستم های کنترل مورد نظر شان معیارها را برای ساختمان های شاخص ارایه شده بررسی کنند. این ساختمان های سه، نه و بیست طبقه به عنوان قسمتی از پروژه فولادی SAC برای مناطق لس آنجلس و کالیفرنیا طراحی شده اند. هدف از انتخاب این ساختمان ها برای مثال های طراحی این تحقیق، مهیا کردن یک مبنای شفاف برای ارزیابی روش های مختلف توزیع ضربی میرایی در ارتفاع ساختمان می باشد. هر سه ساختمان به صورت قابل توجهی در مشخصات دینامیکی و ظرفیت مقاومت جانبی با هم متفاوت هستند به نحوی که یک مبنای گستره دارد برای مقایسه راهبردهای مختلف کنترل سازه مهیا می سازند. سازه های این ساختمان ها مطابق با الزامات آین نامه های محلی و با در نظر گرفتن بارهای ثقلی، باد و زلزله طراحی شده اند و نشان دهنده ساختمان ها کوتاه، میان و بلند مرتبه هستند. سیستم سازه ای برای هر سه ساختمان شامل قاب های مقاوم خمی محیطی و قاب های مفصلی داخلی با استفاده از اتصال برشی می باشد. سازه سه طبقه بنچ مارک دارای ابعاد $36/58$ متر در $54/87$ متر در پلان و $11/89$ متر ارتفاع است. سازه دارای شش دهانه درجهت شرق-غرب و چهار دهانه در جهت شمال-جنوب می باشد و عرض تمامی دهانه ها $9/5$ متر است. سیستم

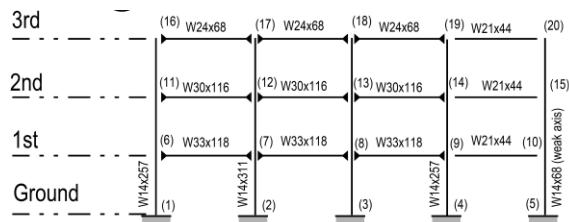

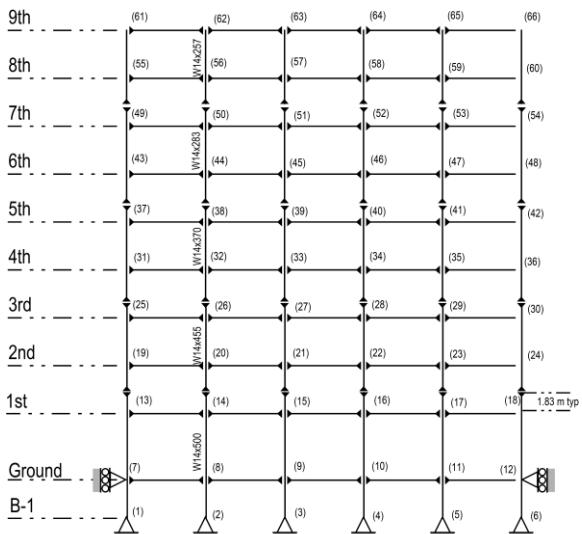
شکل ۳- قاب خمی ساختمان محک ۲۰ طبقه [۲۳]

در حالت مورب و شورون تغییر مکان میراگر کمتر یا برابر تغییر مکان نسبی بین دو طبقه مجاور می باشد در حالیکه در سایر حالت میراگرها میرایی بیشتری از خود به نمایش می گذارند. Sarkisian و همکارانش در مطالعه ای که برای طراحی لرزه ای ساختمان دادگاه مرکزی سان دیگو انجام داده اند به این نتیجه رسیدند که استفاده از حالت مورب و توگل به دلیل آن که میراگر و مهاربند به صورت مستقیم به گره تیر - ستون متصل می شوند و ایجاد خمش و برش اضافی در طول تیر نمی نمایند از لحاظ اقتصادی به صرفه تر می باشد [۲۴]. در این تحقیق با توجه به اینکه اجرای میراگر ویسکوز در حالت توگل نسبت به حالت مورب پیچیده تر است و در عمل استفاده از این حالت بسیار محدود می باشد از پیکره بندی مورب برای میراگرها ویسکوز غیرخطی استفاده شده است.

شده است. سازه دارای دو زیر زمین است. تراز زیر طبقه هم کف *B1* نام گذاری و تراز زیر سطح *B1*، دومین زیر زمین، *B2* نام گذاری شده است. بارگذاری سازه به صورت اعمال جرم لرزه سازه درجهت جنوب به شمال در هر طبقه می باشد. جرم لرزه ای طبقه هم کف $5/32 \times 10^0$ کیلوگرم، طبقه اول $5/63 \times 10^0$ کیلوگرم و طبقه بیستم برای طبقات دوم تا نوزدهم $5/52 \times 10^0$ کیلوگرم و طبقه بیست و یکم $5/84 \times 10^0$ کیلوگرم می باشد. جرم لرزه ای کل سازه $1/11 \times 10^7$ کیلوگرم است. شرح کامل مشخصات سازه ها شامل ابعاد، اندازه اعضاء، بارگذاری و نوع مصالح استفاده شده در مطالعه انجام شده توسط Ohtori و همکارانش موجود می باشد [۲۳]. در شکل (۱) تا (۳) قاب پیرامونی ساختمان های محک ۹، ۳ و ۲۰ طبقه نمایش داده شده است.

شکل ۱- قاب خمی ساختمان محک ۳ طبقه [۲۳]

شکل ۲- قاب خمی ساختمان محک ۹ طبقه [۲۳]

۵- پیکره بندی های مختلف میراگر ویسکوز

همان گونه که در شکل (۴) نشان داده شده است نصب میراگر ویسکوز به پنج صورت امکان پذیر است که در کارهای اجرایی استفاده از حالت مورب و شورون بسیار متداول می باشد.

۶- طراحی میراگرها با روش های توزیع مختلف میرایی در این قسمت از تحقیق با استفاده از فرمول های ارایه شده در بخش ۲ مقاله و با فرض آن که نسبت میرایی الحاقی هدف ۲۰ درصد باشد، به تعیین پارامترهای میراگرها ویسکوز غیر خطی طبقات مختلف ساختمان های محک می پردازیم. نتایج طراحی میراگرها برای چهار روش توزیع زیر به ترتیب در جداول (۱) تا (۱۲) ارایه شده است.

- ۱- توزیع ضریب میرایی به صورت یکنواخت^۱
- ۲- توزیع ضریب میرایی متناسب با نیروی برشی طبقه^۲
- ۳- توزیع ضریب میرایی براساس انرژی کرنشی برشی طبقه^۳
- ۴- توزیع ضریب میرایی براساس انرژی کرنشی برشی طبقات موثر^۴

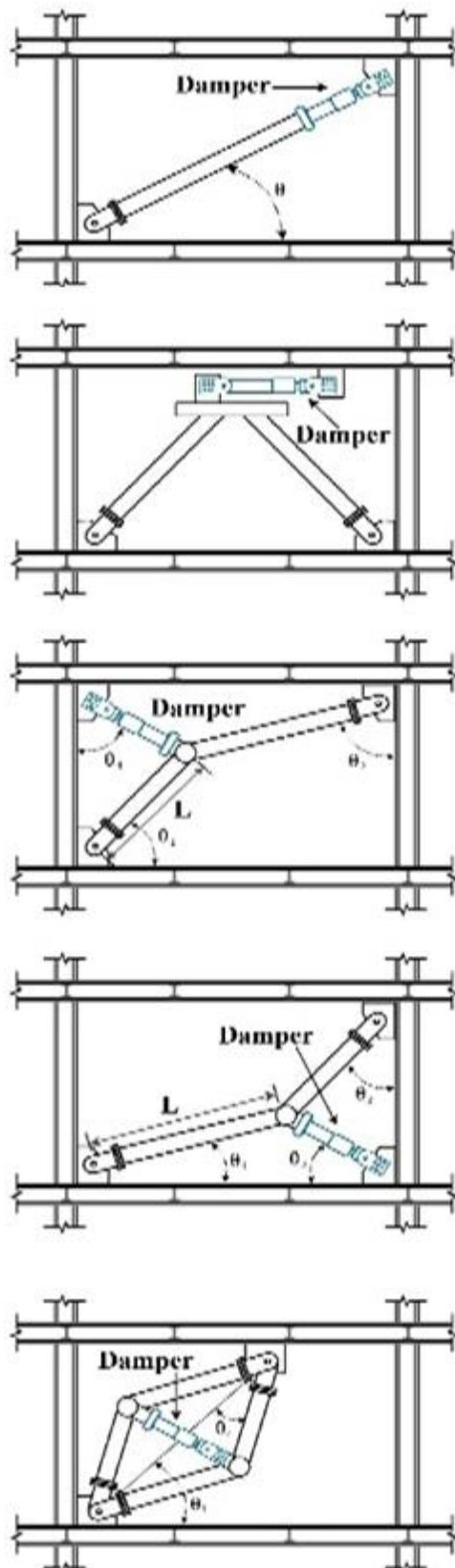
۷- بررسی نتایج بهسازی با روش های مختلف توزیع میرایی در طبقات

۱-۷- تاثیر روش های مختلف توزیع میرایی بر شاخص عملکرد

نتایج حاصل از تأثیر چهار روش توزیع ضریب میرایی میراگرهای ویسکوز در سازه های محک برای شاخص عملکرد در شکل شماره (۵) ارایه شده است. از آنجاکه هدف دستیابی به شاخص عملکرد مناسب (PI بالاتر) است، با توجه به مقادیر عددی شکل (۵) می توان مشاهده کرد هر چهار روش نتایجی تقریباً مشابه بر روی شاخص عملکرد داشته اند. توزیع ضریب میرایی به روش های انرژی تأثیر نسبتاً مطلوب تری بر روی شاخص عملکرد داشته است.

۲-۷- تاثیر روش های مختلف توزیع میرایی بر شاخص نیرو

نتایج حاصل از تأثیر چهار روش توزیع ضریب میرایی میراگرهای ویسکوز در سازه های محک برای شاخص نیرو در شکل شماره (۶) ارایه شده است. از آنجا که هدف دستیابی به شاخص عملکرد مطلوب (FI بالاتر) است، با توجه به مقادیر عددی شکل (۶) مشاهده می شود تأثیر توزیع به روش های انرژی تأثیر مطلوب تری بر روی شاخص نیرو داشته اند. همچنین با توجه به نتایج، در خصوص تأثیر شتاب نگاشته های حوزه دور و نزدیک می توان مشاهده کرد، هنگامی که سازه های محک تحت شتاب نگاشت حوزه دور قرار داشته باشد نقش میراگر ویسکوز در کاهش نیروی برش پایه موثر تر است از زمانی که سازه تحت شتاب نگاشت حوزه نزدیک قرار گرفته است.

شکل ۴- پیکره بندی های مختلف میراگر ویسکوز

جدول ۱- توزیع میرایی براساس توزیع یکنواخت برای سازه ۳ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۲۲/۶۵	۴۵/۳۰	۰/۲	۱/۰۱	۳۳/۳۳	۱۲۵/۹	۱۱۰۶۲۹	۰/۹۱۸	۹۵۷۰۰۰	۰/۳۴	۰/۳۴	۱
۲۲/۶۵	۴۵/۳۰			۳۳/۳۳		۵۹۷۲۶۴	۰/۹۱۸	۹۵۷۰۰۰	۰/۴۵	۰/۷۹	۲
۲۲/۶۵	۴۵/۳۰			۳۳/۳۳		۱۳۲۷۹۷۶	۰/۹۱۸	۱۰۴۰۰۰۰	۰/۳۴	۱/۱۳	۳
۷۷/۹۵	۱۲۵/۹۰	---	---	٪۱۰۰	۱۲۵/۹	۲۰۳۵۸۷۹					مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۲- توزیع میرایی براساس توزیع یکنواخت برای سازه ۹ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۲۴/۵	۴۹/۳۱	۰/۲	۲/۳۴	۱۱/۱۱	۴۴۳/۸۶	۱۲۹۴۲	۰/۸۵۷	۱۰۱۰۰۰	۰/۱۱۳۲	۰/۱۱۳۲	۱
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۳۷۷۲۳	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۸۲۱	۰/۱۹۵۳	۲
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۷۶۲۶۹	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۸۲۴	۰/۲۷۷۷	۳
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۱۲۹۳۱۶	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۸۳۹	۰/۳۶۱۶	۴
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۱۹۲۹۵۳	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۸۰۱	۰/۴۴۱۷	۵
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۲۶۳۰۲۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۷۴۰	۰/۵۱۵۷	۶
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۳۴۴۲۷۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۷۴۳	۰/۵۹۰۰	۷
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۴۳۱۹۸۴	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰	۰/۰۷۰۹	۰/۶۶۰۹	۸
۲۴/۵	۴۹/۳۱			۱۱/۱۱		۵۵۱۶۱۱	۰/۹۱۸	۱۰۷۰۰۰	۰/۰۵۷۱	۰/۷۱۸۰	۹
۲۲۱/۹۲	۴۴۳/۸۶	---	---	٪۱۰۰	۴۴۳/۸۶	۲۰۴۰۰۹۰					مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۳- توزیع میرایی براساس توزیع یکنواخت برای سازه ۲۰ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷	۰/۲	۳/۸۴۷	۵	۸۷۳/۴۱	۱۷۰۳	۰/۷۴۳	۵۶۳۰۰۰	۰/۰۵۵	۰/۰۵۵۰	۱
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۵۱۹۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۲	۰/۰۹۷۰	۲
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۰۳۶۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۳۷۰	۳
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۷۷۹۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۱۷۷۰	۴
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۲۵۹۹۳	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۲۱۷۰	۵
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۳۵۸۹۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۵۵۰	۶
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۴۷۳۸۹	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۹۳۰	۷
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۵۹۷۴۹	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۶	۰/۳۲۹۰	۸
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۷۷۲۷۳۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۴	۰/۳۶۳۰	۹
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۸۶۱۲۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۳۹۵۰	۱۰
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۰۰۶۴۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۴۲۷۰	۱۱
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۱۵۲۸۵	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۰	۰/۴۵۷۰	۱۲
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۳۰۳۸۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۹	۰/۴۸۶۰	۱۳
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۴۵۲۶۹	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۷	۰/۵۱۳۰	۱۴
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۵۹۷۷۳	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۵	۰/۵۳۸۰	۱۵
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۷۳۱۰۷	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۲	۰/۵۶۰۰	۱۶
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۸۵۶۹۳	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۰	۰/۵۸۰۰	۱۷
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۱۹۶۷۳۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۱۷	۰/۵۹۷۰	۱۸
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۲۰۷۰۷۳	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۱۴	۰/۶۱۱۰	۱۹
۲۱/۸۳	۴۳/۶۷			۵		۲۲۵۲۱۴	۰/۸۳۸	۵۸۴۰۰۰	۰/۰۱۰	۰/۶۲۱۰	۲۰
۴۳/۶۷۰	۸۷۳/۴۱	---	---	٪۱۰۰	۸۷۳/۴۱	۲۰۰۰۶۱۶					مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۴- توزیع میرایی متناسب با نیروی برشی طبقات برای سازه ۳ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۲۸/۵۹	۵۷/۱۸	۰/۲	۱/۰۱	۴۲/۰۸	۱۳۵/۹	۱۱۰۶۲۹	۲۲۵۶۶۱۰	۰/۹۱۸	۹۰۷۰۰۰	۰/۳۴	۰/۳۴	۱
۲۴/۴۷	۴۸/۹۴			۳۷/۰۱		۵۹۷۲۶۴	۱۹۳۱۲۳۰	۰/۹۱۸	۹۰۷۰۰۰	۰/۴۵	۰/۷۹	۲
۱۴/۸۹	۲۹/۷۸			۲۱/۹۱		۱۳۲۷۹۷۶	۱۱۷۵۲۰۰	۰/۹۱۸	۱۰۴۰۰۰۰	۰/۳۴	۱/۱۳	۳
۶۷/۹۵	۱۳۵/۹۰			٪۱۰۰		۲۰۳۵۸۶۹	۵۳۶۳۰۴۰					مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۵- توزیع میرایی متناسب با نیروی برشی طبقات برای سازه ۹ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۳۵/۶۵	۷۱/۳۰	۰/۲	۲/۳۴	۱۶/۰۶	۴۴۳/۸۵	۱۲۹۴۲	۳۸۹۲۰۲۰/۱	۰/۸۵۷	۱۰۱۰۰۰	۰/۱۱۳۲	۰/۱۱۳۲	۱
۳۴/۷۳	۶۹/۲۰			۱۵/۰۹		۳۷۷۷۲۳	۳۷۷۷۷۸۸/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۲۱	۰/۱۹۵۳	۲
۳۲/۸۳	۶۵/۶۷			۱۴/۸۰		۷۶۲۶۹	۳۵۸۴۵۳۶/۴	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۲۴	۰/۲۷۷۷	۳
۳۰/۳۱	۶۰/۶۳			۱۲/۶۶		۱۲۹۳۱۶	۳۳۰۹۸۹۱/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۳۹	۰/۳۶۱۶	۴
۲۷/۰۴	۵۴/۰۸			۱۲/۱۹		۱۹۲۹۰۳	۲۹۰۲۲۶۸/۷	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۰۱	۰/۴۴۱۷	۵
۲۳/۰۴	۴۷/۰۸			۱۰/۳۸		۲۳۳۰۲۱	۲۵۱۵۴۲۷/۴	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۴۰	۰/۵۱۵۷	۶
۱۸/۳۷	۳۶/۷۴			۸/۲۸		۳۴۴۲۷۱	۲۰۰۵۴۰۰/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۴۳	۰/۵۹۰۰	۷
۱۳/۰۲	۲۷/۰۴			۵/۸۷		۴۳۱۹۸۴	۱۴۲۱۸۹۰/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۰۹	۰/۶۶۰۹	۸
۷/۰۳	۱۴/۰۷			۳/۱۷		۵۵۱۶۱۱	۷۶۸۲۶۰/۰	۰/۹۱۸	۱۰۷۰۰۰۰	۰/۰۵۷۱	۰/۷۱۸۰	۹
۲۲۱/۹۲	۴۴۳/۸۵			٪۱۰۰		۲۰۴۰۰۹۰	۲۴۲۲۷۷۸۲					مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۶- توزیع میرایی متناسب با نیروی برشی طبقات برای سازه ۲۰ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۳۳/۲	۶۶/۳۵	۰/۲	۳/۸۴۷	۷/۶۰	۸۷۳/۴۱	۱۷۰۳/۰۷۵	۴۲۷۵۰۹۳	۰/۷۴۳	۵۶۳۰۰۰	۰/۰۵۵	۰/۰۵۵۰	۱
۳۲/۹	۶۵/۸۷			۷/۵۴		۵۱۹۳/۷۸۸	۴۲۴۴۳۲۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۲	۰/۰۹۷۰	۲
۳۲/۵	۶۵/۰۴			۷/۴۵		۱۰۳۶۰/۴۹	۴۱۹۰۷۸۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۳۷۰	۳
۳۱/۹	۶۳/۸۷			۷/۳۱		۱۷۲۹۳/۶۱	۴۱۱۰۱۶۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۷۷۰	۴
۳۱/۲	۶۲/۳۵			۷/۱۴		۲۰۹۹۳/۱۳	۴۰۱۷۴۰۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۲۱۷۰	۵
۳۰/۲	۶۰/۴۹			۷/۹۳		۳۵۸۹۳/۸۰	۳۸۹۷۶۷۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۵۵۰	۶
۲۹/۲	۵۸/۳۱			۷/۷۸		۴۷۳۸۸/۶۵	۳۷۵۶۹۱۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۹۳۰	۷
۲۷/۹	۵۵/۸۰			۷/۳۹		۵۹۷۴۹/۰۳	۳۵۹۰۱۷۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۶	۰/۳۲۹۰	۸
۲۶/۰	۵۲/۹۸			۶/۰۷		۷۲۷۳۶/۴۹	۳۴۱۳۵۶۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۴	۰/۳۶۳۰	۹
۲۴/۹	۴۹/۸۷			۵/۷۱		۸۶۱۲۵/۸۰	۳۲۲۱۳۱۹۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۳۹۵۰	۱۰
۲۲/۲	۴۶/۴۸			۵/۳۲		۱۰۰۶۴۵/۶	۲۹۹۰۱۰۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۴۲۷۰	۱۱
۲۱/۴	۴۲/۸۳			۴/۹۰		۱۱۵۲۸۴/۶	۲۷۵۹۴۳۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۰	۰/۴۵۷۰	۱۲
۱۹/۵	۳۸/۹۱			۴/۴۶		۱۳۰۳۸۰/۲	۲۵۰۷۱۸۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۹	۰/۴۸۶۰	۱۳
۱۷/۴	۳۴/۷۵			۳/۹۸		۱۴۵۲۶۹/۳	۲۲۳۸۹۱۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۷	۰/۵۱۳۰	۱۴
۱۵/۲	۳۰/۳۵			۳/۴۸		۱۰۹۷۷۳/۱	۱۹۵۰۷۳۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۵	۰/۵۳۸۰	۱۵
۱۲/۹	۲۵/۷۴			۲/۹۵		۱۷۳۱۰/۷/۲	۱۶۵۸۷۶۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۲	۰/۵۶۰۰	۱۶
۱۰/۰	۲۰/۹۰			۲/۴۰		۱۸۵۶۹۲/۸	۱۳۴۹۶۴۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۰	۰/۵۸۰۰	۱۷
۸/۰	۱۵/۹۸			۱/۸۳		۱۹۶۷۳۷/۸	۱۰۲۹۴۸۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۱۷	۰/۵۹۷۰	۱۸
۵/۴	۱۰/۸۶			۱/۲۴		۲۰۶۰۷۲/۲	۱۹۹۹۳۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۱۴	۰/۶۱۱۰	۱۹
۲/۸	۵/۶۳			۰/۶۴		۲۲۵۲۱۴/۳	۳۶۲۶۶۴	۰/۸۳۸	۵۸۴۰۰۰	۰/۰۱۰	۰/۶۲۱۰	۲۰
۴۳۶/۷	۴۱/۸۷۳			٪۱۰۰		۲۰۰۰۶۱۶						مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۷- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات برای سازه ۳ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i \times \varphi_{rj}$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۲۵/۶۰	۵۱/۲۱	۰/۲	۱/۰۱	۳۷/۶۹	۱۳۵/۹۱	۱۱۰۶۲۹	۷۶۷۲۴۷/۴	۲۲۵۶۶۱۰	۰/۹۱۸	۹۵۷۰۰۰	۰/۳۴	۰/۲۴	۱
۲۹/۰۰	۵۸/۰۱			۴۲/۶۹		۵۹۷۲۷۶۴	۸۶۹۰۵۳/۵	۱۹۳۱۲۳۰	۰/۹۱۸	۹۵۷۰۰۰	۰/۴۵	۰/۷۹	۲
۱۳/۳۳	۲۶/۶۷			۱۹/۶۳		۱۳۲۷۹۷۶	۳۹۹۰۶۸	۱۱۷۵۲۰۰	۰/۹۱۸	۱۰۴۰۰۰۰	۰/۳۴	۱/۱۳	۳
۶۷/۹۵	۱۳۵/۹۰	---	---	%۱۰۰	۱۳۵/۹۱	۲۰۳۵۸۷۹	۲۰۳۵۸۷۹						مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۸- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات برای سازه ۹ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i \times \varphi_{rj}$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۴۷/۹۲	۹۵/۸۵	۰/۲	۲/۳۴	۲۱/۶۰	۴۴۳/۸	۱۲۹۴۲	۴۴۰۵۷۶/۶۸	۳۸۹۲۰۲۰	۰/۸۵۷	۱۰۱۰۰۰	۰/۱۱۳۲	۰/۱۱۳۲	۱
۳۳/۷۳	۶۷/۴۷			۱۵/۲۰		۳۷۷۲۳	۳۱۰۱۴۸/۱۹	۳۷۷۷۶۸۸	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۲۱	۰/۱۹۵۳	۲
۳۲/۱۳	۶۴/۲۶			۱۴/۴۸		۷۶۲۶۹	۲۹۵۳۶۵/۸۰	۳۵۸۴۵۳۶	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۲۴	۰/۲۷۷۷	۳
۳۰/۲۰	۶۰/۴۱			۱۳/۶۱		۱۲۹۳۱۶	۲۷۷۶۹۹.۸۶	۳۳۰۹۸۹۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۳۹	۰/۳۳۱۶	۴
۲۵/۷۲	۵۱/۴۴			۱۱/۵۹		۱۹۲۹۵۳	۲۳۶۴۷۶/۷۲	۲۹۵۰۲۶۸	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۰۱	۰/۴۴۱۷	۵
۲۰/۲۴	۴۰/۴۹			۹/۱۲		۲۶۳۰۲۱	۱۸۶۱۴۱/۶۳	۲۵۱۵۴۲۷	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۴	۰/۵۱۵۷	۶
۱۶/۲۰	۳۲/۴۱			۷/۳۰		۳۴۴۲۷۱	۱۴۹۰۰۱/۲۳	۲۰۰۵۴۰۰	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۴۳	۰/۰۹۰۰	۷
۱۰/۹۷	۲۱/۹۳			۴/۹۴		۴۳۱۹۸۴	۱۰۰۸۱۲/۰۱	۱۴۲۱۸۹۰	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۰۹	۰/۶۰۹	۸
۴/۷۷۲	۹/۵۴			۲/۱۵		۵۵۱۶۱۱	۴۳۸۶۷/۶۴۶	۷۶۸۲۶۰	۰/۹۱۸	۱۰۷۰۰۰	۰/۰۵۷۱	۰/۷۱۸۰	۹
۲۲۱/۹	۴۴۳/۸	---	---	%۱۰۰	۴۴۳/۸	۲۰۴۰۰۹۰	۲۰۴۰۰۸۹						مجموع

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۹- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات برای سازه ۲۰ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i \times \varphi_{rj}$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۵۱/۳	۱۰۲/۶۶	۰/۲	۳/۸۴۷	۱۱/۷۵	۸۷۳/۴۱	۱۷۰۳	۲۳۵۱۴۱	۴۲۷۵۲۹۳	۰/۷۴۳	۵۶۳۰۰۰	۰/۰۰۵۵	۰/۰۰۵۰	۱
۳۸/۹۰	۷۷/۸۲			۸/۹۱		۵۱۹۳	۱۷۸۲۶۱	۴۲۴۴۳۲۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۲	۰/۰۹۷۰	۲
۳۶/۶۰	۷۳/۱۸			۸/۳۸		۱۰۳۶۰	۱۶۷۶۳۱	۴۱۹۰۷۸۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۳۷۰	۳
۳۵/۹۰	۷۱/۸۶			۸/۲۳		۱۷۲۹۳	۱۶۴۶۰۷	۴۱۱۵۱۶۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۷۷۰	۴
۳۵/۱۰	۷۰/۱۶			۸/۰۳		۲۰۹۹۳	۱۶۰۶۹۸	۴۰۱۷۴۵۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۲۱۷۰	۵
۳۲/۳۰	۶۴/۶۶			۷/۴۰		۳۵۸۹۳	۱۴۸۱۱۱	۳۸۹۷۶۷۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۵۵۰	۶
۳۱/۲۰	۶۲/۲۳			۷/۱۴		۴۷۳۸۸	۱۴۲۷۶۲	۳۷۵۶۹۱۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۹۳۰	۷
۲۸/۳۰	۵۶/۵۰			۷/۴۷		۰۹۷۴۹	۱۲۹۴۲۶	۳۰۹۵۱۷۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۶	۰/۳۲۹۰	۸
۲۵/۳۰	۵۰/۶۷			۵/۸۰		۷۷۲۷۳۶	۱۱۶۰۶۱	۳۴۱۳۵۶۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۴	۰/۳۶۳۰	۹
۲۲/۴۰	۴۴/۸۹			۵/۱۴		۸۶۱۲۵	۱۰۲۸۲۲	۳۲۱۳۱۹۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۳۹۵۰	۱۰
۲۰/۹۰	۴۱/۸۴			۴/۷۹		۱۰۰۶۴۵	۹۵۸۴۴	۲۹۹۵۱۰۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۴	۰/۴۲۷۰	۱۱
۱۸/۱۰	۳۷/۱۴			۴/۱۴		۱۱۵۲۸۴	۸۲۷۸۳	۲۷۵۹۴۳۸	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۳۰	۰/۴۵۰۷	۱۲
۱۵/۹۰	۳۱/۷۴			۳/۶۳		۱۳۰۳۸۰	۷۲۷۰۸	۲۵۰۷۱۸۴	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۹	۰/۴۸۶۰	۱۳
۱۳/۲۰	۲۶/۳۹			۳/۰۲		۱۴۵۲۶۹	۶۰۴۵۰	۲۲۳۸۹۱۲	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۷	۰/۵۱۳۰	۱۴
۱۰/۷۰	۲۱/۳۵			۲/۴۴		۱۰۹۷۷۳	۴۸۸۹۳	۱۹۰۵۷۳۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۵	۰/۵۳۸۰	۱۵
۸/۰۰	۱۰/۹۳			۱/۸۲		۱۷۳۱۰۷	۳۶۴۹۲	۱۶۵۸۷۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۲	۰/۵۶۰۰	۱۶
۵/۹۰	۱۱/۷۸			۱/۳۵		۱۸۰۷۹۲	۲۶۹۹۲	۱۳۴۹۶۴۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۲۰	۰/۵۸۰۰	۱۷
۳/۸۰	۷/۶۴			۰/۸۷		۱۹۶۷۳۷	۱۷۵۰۱	۱۰۲۹۴۸۰	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۱۷	۰/۵۹۷۰	۱۸
۲/۱۰	۴/۲۸			۰/۴۹		۲۰۶۰۷۳	۹۷۹۹	۷۹۹۹۳۶	۰/۸۳۸	۵۵۲۰۰۰	۰/۰۱۴	۰/۶۱۱۰	۱۹
۰/۸۰	۱/۵۸			۰/۱۸		۲۲۵۲۱۴	۳۶۲۶	۳۶۲۶۶۴	۰/۸۳۸	۵۸۴۰۰۰	۰/۰۱۰	۰/۶۲۱۰	۲۰
۴۳۶/۷	۸۷۳/۴	---	---	%۱۰۰	۸۷۳/۴۱	۲۰۰۰۶۱۶	۲۰۰۰۶۱۵						مجموع

Nشریه علمی پژوهشی سازه و فولاد
VI / نهم - شماره سه و ششم - تابستان ۱۴۰۰

جدول ۱۰- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات موثر برای سازه ۳ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i \times \varphi_{rj}$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۳۱/۸۶	۶۳/۷۲	۰/۲	۱/۰۱	۴۶/۸۹	۱۳۵/۹	۱۱۰۶۲۹	۷۶۷۲۴۷	۲۲۵۶۶۱۰	۰/۹۱۸	۹۵۷۰۰۰	۰/۳۴	۰/۳۴	۱
۳۶/۰۹	۷۲/۱۸			۵۳/۱۱		۵۹۷۲۶۴	۸۶۹۰۵۳	۱۹۳۱۲۳۰	۰/۹۱۸	۹۵۷۰۰۰	۰/۴۵	۰/۷۹	۲
۰/۰۰	۰/۰۰			۰/۰۰		۱۳۲۷۹۷۶	۳۹۹۰۶۸	۱۱۷۵۲۰۰	۰/۹۱۸	۱۰۴۰۰۰۰	۰/۳۴	۱/۱۳	۳
۶۷/۹۵	۱۳۵/۹			٪۱۰۰		۱۳۵/۹	۲۰۳۰۸۷۹	مجموع					

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۱۱- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات موثر برای سازه ۹ طبقه

C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i \times \varphi_{rj}$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۱۰۳/۱	۵۱/۵۸	۰/۲	۲/۳۴	۲۳/۲۴	۴۴۳/۸۰	۱۲۹۴۲	۴۴۰۵۷۶	۳۸۹۲۰۲۰/۱	۰/۸۵۷	۱۰۱۰۰۰	۰/۱۱۳۲	۰/۱۱۳۲	۱
۷۲/۶۲	۳۶/۳۱			۱۶/۳۶		۳۷۷۲۳	۳۱۰۱۴۸	۳۷۷۷۸۸/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۲۱	۰/۱۹۵۳	۲
۶۹/۱۶	۳۴/۰۸			۱۵/۰۸		۷۶۲۶۹	۲۹۰۳۶۵	۳۵۸۴۰۳۶/۴	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۲۴	۰/۲۷۷۷	۳
۶۵/۰۳	۳۲/۰۱			۱۴/۶۰		۱۲۹۳۱۶	۲۷۷۶۹۹	۳۳۰۹۸۹۱/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۳۹	۰/۳۶۱۶	۴
۵۵/۳۷	۲۷/۶۸			۱۲/۴۸		۱۹۲۹۰۳	۲۳۶۴۷۶	۲۹۵۲۲۶۸/۷	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۸۰۱	۰/۴۴۱۷	۵
۴۳/۰۸	۲۱/۷۹			۹/۸۲		۲۶۳۰۲۱	۱۸۶۱۴۱	۲۵۱۰۴۲۷/۴	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۴	۰/۵۱۵۷	۶
۳۴/۸۹	۱۷/۴۴			۷/۸۶		۳۴۴۲۷۱	۱۴۹۰۰۱	۲۰۰۵۴۰۰/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۴۳	۰/۵۹۰۰	۷
۰/۰۰	۰/۰۰			۰/۰۰		۴۳۱۹۸۴	۰	۱۴۲۱۸۹۰/۱	۰/۹۱۸	۹۸۹۰۰۰	۰/۰۷۰۹	۰/۶۶۰۹	۸
۰/۰۰	۰/۰۰			۰/۰۰		۵۵۱۶۱۱	۰	۷۶۸۲۶۰/۰	۰/۹۱۸	۱۰۷۰۰۰۰	۰/۰۵۷۱	۰/۷۱۸۰	۹
۴۴۳/۸	۲۲۱/۹			٪۱۰۰		۴۴۳/۸۰	۲۰۴۰۹۰	مجموع					

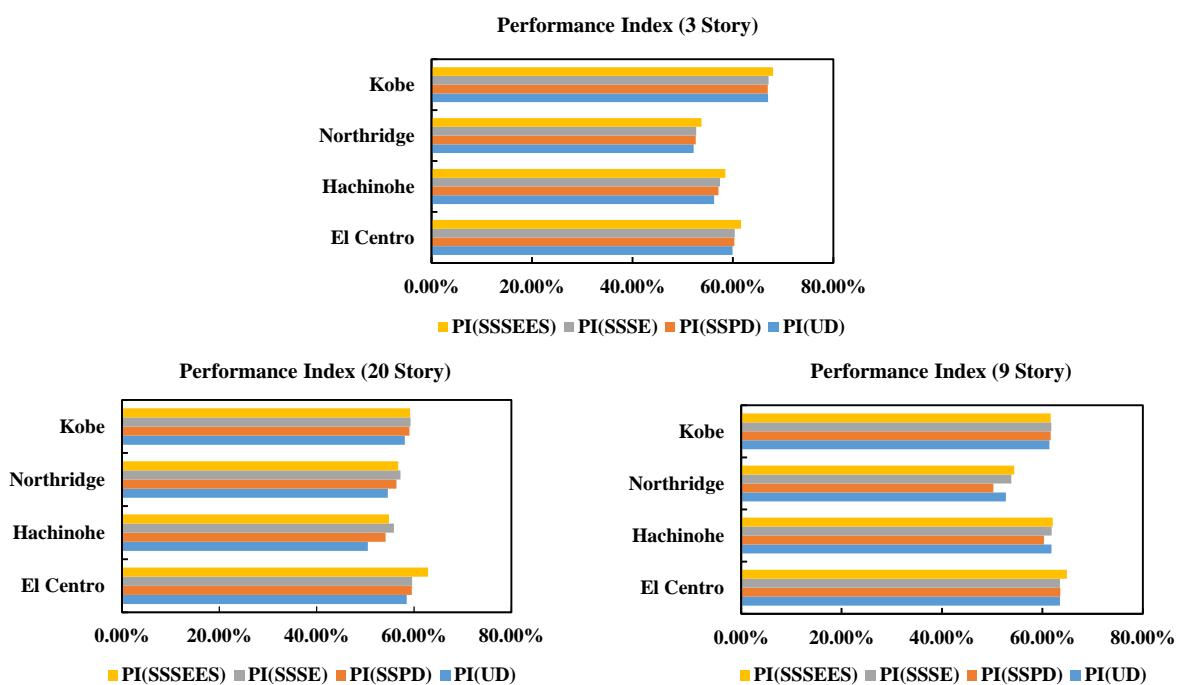
φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

جدول ۱۲- توزیع میرایی متناسب با انرژی کرنشی برشی طبقات موثر برای سازه ۲۰ طبقه

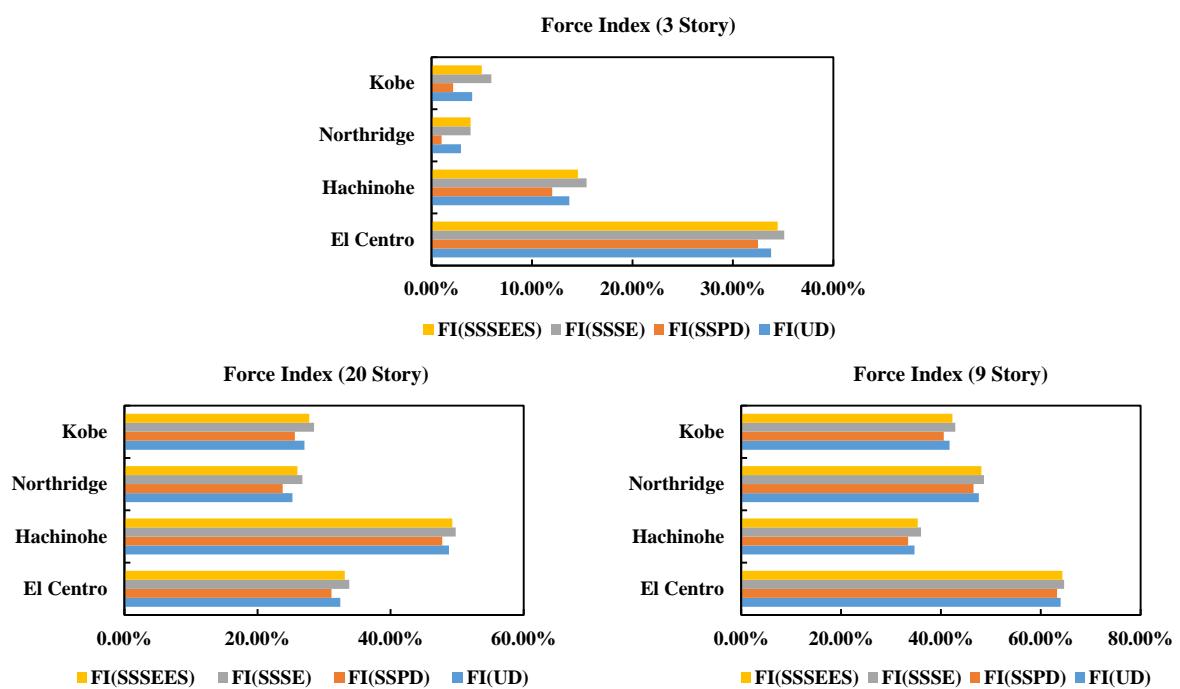
C_d (MN.s/m)	C_j (MN.s/m)	ξ_d	T_m (s)	%	C_i (MN.s/m)	$m_i \phi_i^2$	$S_i \times \varphi_{rj}$	$S_i = m_i \times \varphi_i$	f_i	m_i	φ_{rj} (mm)	φ_i (mm)	طبقه
۶۶/۴۴	۱۳۲/۸۸	۰/۲	۲/۸۴۷	۱۵/۲۱	۸۷۳/۴	۱۷۰۳/۰۷۵	۲۳۵۱۴۱	۴۲۷۵۲۹۳	۰/۷۴۳	۵۶۳۰۰۰	۰/۰۵۵	۰/۰۵۵	۱
۵۰/۳۷	۱۰۰/۷۴			۱۱/۰۳		۵۱۹۳/۷۶۸	۱۷۸۲۶۱	۴۲۴۴۳۲۸	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۴۲	۰/۰۹۷	۲
۴۷/۳۶	۹۴/۷۳۲			۱۰/۰۵		۱۰۳۶۰/۴۹	۱۶۷۶۳۱	۴۱۹۰۷۸۴	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۳۷	۳
۴۶/۵۱	۹۳/۰۲۳			۱۰/۷۵		۱۷۲۹۳/۶۱	۱۶۴۶۰۶	۴۱۱۵۱۶۰	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۱۷۷	۴
۴۰/۴۰	۹۰/۸۱۴			۱۰/۴۰		۲۵۹۹۳/۱۳	۱۶۰۶۹۸	۴۰۱۷۴۵۶	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۴۰	۰/۲۱۷	۵
۴۱/۸۰	۸۳/۷۰۱			۹/۵۸		۳۰۸۹۳/۸۰	۱۴۸۱۱۱	۳۸۹۷۶۷۲	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۰۵	۶
۴۰/۳۳	۸۰/۶۷۸			۹/۲۴		۴۷۳۸۸/۶۵	۱۴۲۷۶۲	۳۷۵۰۶۹۱۲	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۸	۰/۲۹۳	۷
۳۶/۵۷	۷۳/۱۴۲			۸/۳۷		۵۹۷۴۹/۰۳	۱۲۹۴۲۶	۳۵۹۱۷۶	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۶	۰/۳۲۹	۸
۳۲/۷۹	۶۵/۰۸۹			۷/۵۱		۷۲۷۳۷/۴۹	۱۱۶۰۶۱	۳۴۱۳۵۶۸	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۴	۰/۳۶۳	۹
۲۹/۰۰	۵۸/۱۰۷			۷/۶۰		۸۶۱۲۵/۸۰	۱۰۲۸۲۲	۳۲۱۳۱۹۲	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۳۹۵	۱۰
۰/۰۰	۰/۰۰			۰/۰۰		۱۰۰۶۴۵/۶	۹۵۸۴۴	۲۹۹۵۰۱۵۲	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۴۲۷	۱۱
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۱۰۲۸۴/۶		۱۱۰۲۸۴/۶	۲۷۵۹۴۴۸	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۳۰	۰/۴۵۷	۱۲	
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۳۰۳۸۰/۲		۷۷۷۰/۸	۲۰۵۷۱۸۴	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۲۹	۰/۴۸۶	۱۳	
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۴۰۲۶۹/۳		۶۰۴۵۰	۲۲۳۸۹۱۲	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۲۷	۰/۵۱۳	۱۴	
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۵۹۷۷۳/۱		۳۸۸۹۳	۱۹۰۵۷۳۶	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۲۵	۰/۵۳۸	۱۵	
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۷۳۱۰/۷		۳۶۴۹۲	۱۶۵۰۸۷۶۰	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۲۲	۰/۵۶۰	۱۶	
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۸۵۹۶۲/۸		۲۶۹۹۲	۱۳۴۹۶۴۰	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۲۰	۰/۵۸۰	۱۷	
۰/۰۰	۰/۰۰			۱۹۷۷۳۷/۸		۱۷۵۰/۱	۱۰۲۹۴۸۰	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۱۷	۰/۰۹۷	۱۸	
۰/۰۰	۰/۰۰			۲۰۶۰۷۳/۲		۹۷۹۹	۶۹۹۹۳۶	۰/۸۳۸	۰۰۲۰۰۰	۰/۰۱۴	۰/۶۱۱	۱۹	
۰/۰۰	۰/۰۰			۲۲۵۲۱۴/۳		۳۶۲۶	۳۶۲۶۶	۰/۸۳۸	۰۵۸۴۰۰۰	۰/۰۱۰	۰/۶۲۱	۲۰	
۴۳۶/۷	۸۷۳/۴۱			٪۱۰۰		۸۷۳/۴	۲۰۰۰۶۱۶	مجموع					

φ_i : Modal Displacement; φ_{rj} : Modal drift; m_i : Seismic mass

شکل ۵- شاخص عملکرد در سازه‌های محک

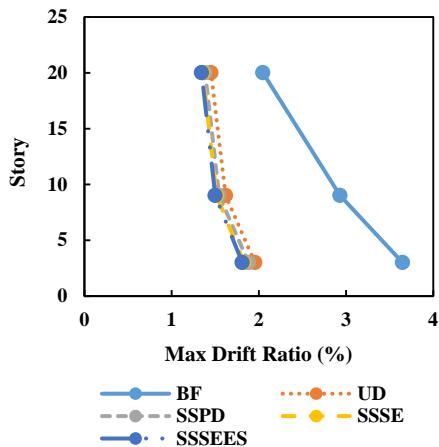

شکل ۶- شاخص نیرو در سازه‌های محک

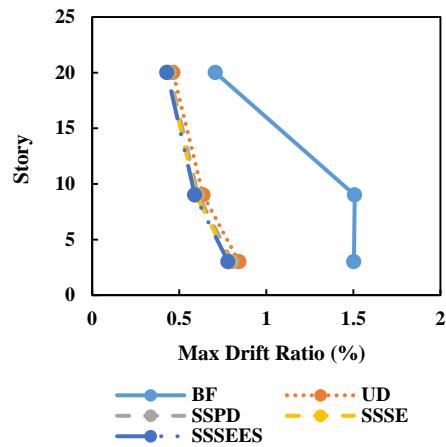
نورثریج) و دو شتاب نگاشت حوزه دور (السترو و هاچینوه) می‌باشد. نتایج حاصل از تأثیر روش‌های توزیع ضربی میرابی بر حداکثر نسبت دریفت سازه کوتاه، متوسط و بلند مرتبه در شکل‌های (۱) تا (۴) ارایه شده است.

۳-۷- تأثیر روش‌های مختلف توزیع میرابی بر حداکثر نسبت دریفت سازه‌های محک

در این بخش از تحقیق، هدف بررسی اثر روش‌های توزیع ضربی میرابی بر حداکثر نسبت دریفت سازه‌های کوتاه، متوسط و بلند مرتبه تحت دو شتاب نگاشت حوزه نزدیک (کوبه و

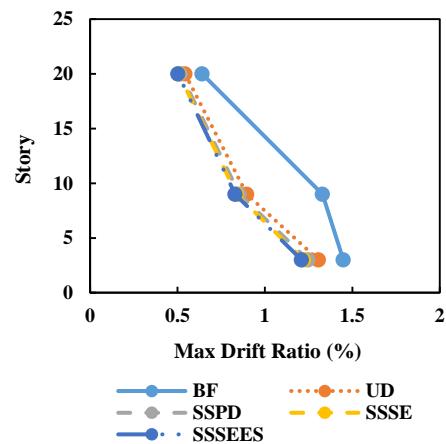
شکل ۱۰- حداقل نسبت دریفت سازه های محک تحت اثر
شتاب نگاشت کوبه

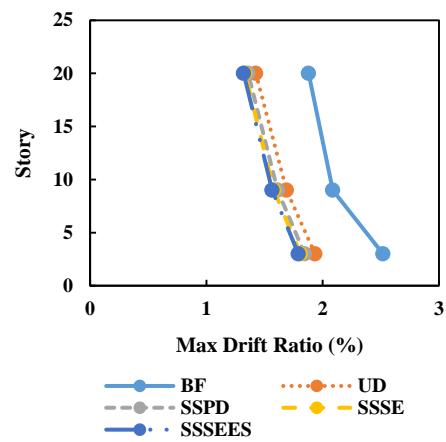
شکل ۷- حداقل نسبت دریفت سازه های محک تحت اثر شتاب
نگاشت استرو

با توجه به شکل های (۵) تا (۱۰) می توان دریافت توزیع ضربی میرایی براساس انرژی کرنشی برشی طبقات موثر در کاهش حداقل نسبت دریفت هر سه نوع سازه تحت شتاب نگاشت های حوزه دور و نزدیک، موثرتر بوده است. بنابراین با این روش توزیع با تعداد کمتری میراگر ویسکوز سازه عملکرد بهتری خواهد داشت.

۷-۴- بررسی اثر ارتفاع سازه بر شاخص عملکرد و نیرو
در این بخش از تحقیق، به بررسی نقش ارتفاع سازه اعم از کوتاه، متوسط و بلند مرتبه بر شاخص عملکرد و شاخص نیرو، تحت دو شتاب نگاشت حوزه نزدیک کوبه و نورث ریچ و دو شتاب نگاشت حوزه دور استرو و هاچینووه می پردازیم.
با توجه به مقادیر عددی و نمودار نشان داده در شکل (۱۱)، می توان دریافت سازه ۹ طبقه (میان مرتبه) با توزیع ضربی میرایی بر اساس انرژی کرنشی برشی، زمانی که تحت شتاب نگاشت استرو و هاچینووه قرار می گیرد، عملکرد مطلوب تری نسبت به دو سازه دیگر از منظر شاخص عملکرد دارد. همچنین می توان دریافت سازه ۲۰ طبقه (بلند مرتبه) با توزیع ضربی میرایی بر اساس انرژی کرنشی برشی، زمانی که تحت شتاب نگاشت نورث ریچ قرار می گیرد، عملکرد مطلوب تری نسبت به دو سازه دیگر بر شاخص عملکرد دارد.
با توجه به مقادیر عددی و نمودار نشان داده در شکل (۱۲)، می توان دریافت سازه ۹ طبقه (میان مرتبه) با توزیع ضربی میرایی بر اساس انرژی کرنشی برشی، زمانی که تحت شتاب نگاشت استرو، نورث ریچ و کوبه قرار می گیرد، عملکرد مطلوب تری نسبت به دو سازه دیگر از منظر شاخص نیرو دارد.

شکل ۸- حداقل نسبت دریفت سازه های محک تحت اثر شتاب
نگاشت هاچینووه

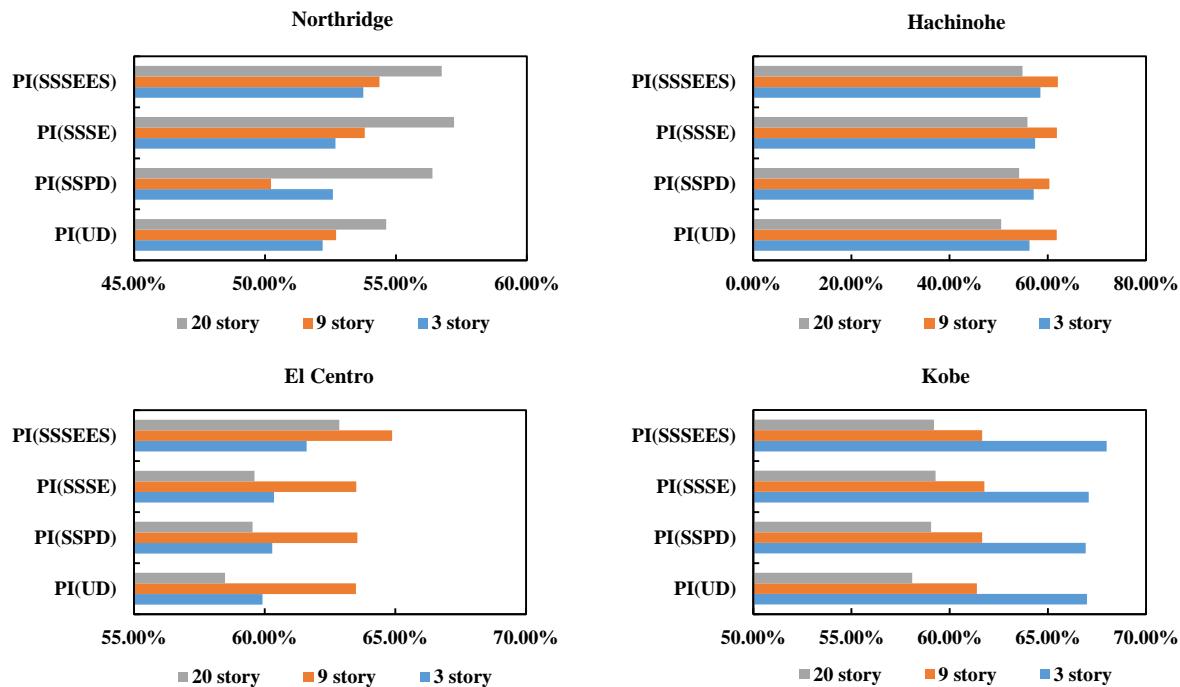

شکل ۹- حداقل نسبت دریفت سازه های محک تحت اثر شتاب
نگاشت نورث ریچ

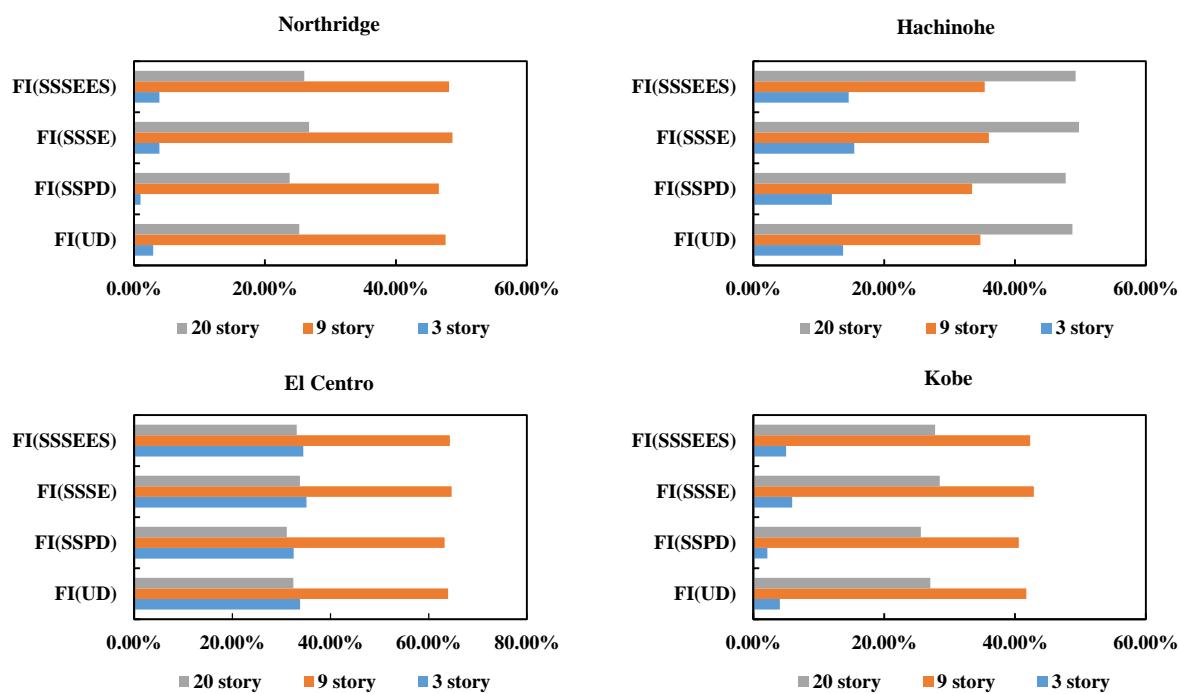

که انتخاب روش‌های مختلف توزیع با کوتاه، متوسط و بلند مرتبه بودن سازه و اینکه سازه تحت شتاب نگاشت حوزه دور باشد و یا نزدیک در ارتباط است.

همچنین می‌توان دریافت سازه ۲۰ طبقه (بلند مرتبه) با توزیع ضربی میرایی بر اساس انرژی کرنشی برشی، زمانی که تحت شتاب نگاشت هاچینووه قرار می‌گیرد، عملکرد مطلوبتری نسبت به دو سازه دیگر بر شاخص نیرو دارد. این بدان معناست

شکل ۱۱- بررسی اثر ارتفاع سازه بر شاخص عملکرد

شکل ۱۲- بررسی اثر ارتفاع سازه بر شاخص نیرو

- [1] Sarcheshmehpour, M., Estekanchi, H.E. and Ghannad, M.A. (2020), "Optimum placement of supplementary viscous dampers for seismic rehabilitation of steel frames considering soil-structure interaction", *The Structural Design of Tall and Special Buildings*, Vol. 29, pp. e1682.
- [2] Landi, L., Molari, A. and Diotallevi, P.P. (2020), "Comparison of different distributions of viscous damper properties in asymmetric-plan frames", *Earthquakes and Structures*, Vol. 18, pp. 233-248.
- [3] Bahmani, M. and Zahrai, S.M. (2019), "Application of a comprehensive seismic retrofit procedure for steel buildings using nonlinear viscous dampers", *International Journal of Civil Engineering*, Vol. 17, pp. 1261-1279.
- [4] Bahmani, M. and Zahrai, S. M. (2020), "Evaluation of Seismic Retrofit Effectiveness in Steel Buildings with Supplemental Viscous Dampers Using Seismic Fragility Analysis", *journal of structure & steel*, Vol. 1399, pp. 5-18.
- [5] Park, H.S., Lee, E., Choi, S.W., Oh, B.K., Cho, T. and Kim, Y. (2016), "Genetic-algorithm-based minimum weight design of an outrigger system for high-rise buildings", *Engineering Structures*, Vol. 117, pp. 496-505.
- [6] Landi, L., Lucchi, S. and Diotallevi, P.P. (2014), "A procedure for the direct determination of the required supplemental damping for the seismic retrofit with viscous dampers", *Engineering Structures*, Vol. 71, pp. 137-149.
- [7] Hwang, J.S., Lin, W.C. and Wu, N.J. (2013), "Comparison of distribution methods for viscous damping coefficients to buildings", *Structure and Infrastructure Engineering*, Vol. 9, pp. 28-41.
- [8] Whittle, J.K., Williams, M.S., Karavasilis, T.L. and Blakeborough, A. (2012), "A comparison of viscous damper placement methods for improving seismic building design", *Journal of Earthquake Engineering*, Vol. 16, pp. 540-560.
- [9] Pricopie, A.G. and Cretu, D. (2012), "Rehabilitation of existing structures by optimal placement of viscous dampers", In *Life-Cycle and Sustainability of Civil Infrastructure Systems: Proceedings of the Third International Symposium on Life-Cycle Civil Engineering (IALCCE'12)*, Vienna, Austria, October 3-6, CRC Press, pp. 269.
- [10] Park, H.S., Lee, E., Choi, S.W., Oh, B.K., Cho, T. and Kim, Y. (2016), "Genetic-algorithm-based minimum weight design of an outrigger system for high-rise buildings", *Engineering Structures*, Vol. 117, pp. 496-505.
- [11] Aydin, E., Boduroglu, M.H. and Guney, D. (2007), "Optimal damper distribution for seismic rehabilitation of planar building structures", *Engineering Structures*, Vol. 29, pp. 176-185.
- [12] De Domenico, D., Ricciardi, G. and Takewaki, I. (2019), "Design strategies of viscous dampers for seismic protection of building structures: a review", *Soil dynamics and earthquake engineering*, Vol. 118, pp. 144-165.
- [13] De Domenico, D. and Hajirasouliha, I. (2021), "Multi-level performance-based design optimisation of steel frames with nonlinear viscous dampers", *Bulletin of Earthquake Engineering*, Vol. 19, pp. 5015-5049.
- [14] De Domenico, D. and Ricciardi, G. (2019), "Earthquake protection of structures with nonlinear viscous dampers optimized through an energy-based stochastic approach", *Engineering Structures*, Vol. 179, pp. 523-539.

-۸ نتیجه گیری

در سال‌های اخیر بررسی کنترل پاسخ سازه‌ها در زلزله با استفاده از تجهیزات استهلاک انرژی نظری میراگرها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. تحقیقات نشان داده‌اند استفاده از میراگرها ویسکوز می‌تواند نقش موثری در کنترل پاسخ سازه‌ها در برابر باد، زلزله و انفجار داشته باشد. از طرفی چنین بهینه میراگرها در بازدهی عملکرد آن‌ها بسیار موثر است. در این تحقیق اثر توزیع میراگرها بر اساس چهار روش توزیع ضریب میرایی میراگرها ویسکوز در ارتفاع ساختمان، نقش حوزه دور و نزدیک بودن شتاب نگاشته‌ها، اثر ارتفاع سازه‌ها بر شاخص عملکرد و شاخص نیروی سازه‌های محک مورد بحث و بررسی قرار گرفت. با بررسی نمودارها و جدول‌های ارایه شده در بخش‌های قبل مقاله، نتایج زیر به دست می‌آید:

۱- نتایج حاصل از چهار روش توزیع میرایی بر روی شاخص عملکرد اختلاف کمی با یکدیگر دارند و نوع توزیع میرایی تأثیر چندانی بر شاخص عملکرد نخواهد داشت.

۲- از نتایج حاصل از چهار روش توزیع میرایی بر روی شاخص نیرو می‌توان دریافت توزیع میرایی بر اساس انرژی کرنشی برشی تأثیر بیشتری نسبت به سایر روش‌های توزیع میرایی بر روی شاخص نیرو داشته‌است. همچنین هنگامی که سازه تحت شتاب نگاشت حوزه دور قرار می‌گیرد نقش میراگر ویسکوز در کاهش نیروی برش پایه موثرتر است.

۳- نتایج حاصل از چهار روش توزیع میرایی بر روی حداقل نسبت دریفت در سازه‌های ۹، ۳ و ۲۰ طبقه اختلاف بسیار کمی با یکدیگر دارند. با این حال می‌توان گفت روش توزیع ضریب میرایی بر اساس انرژی کرنشی طبقات موثر، اثر مطلوب‌تری بر کاهش حداقل نسبت دریفت سازه‌های محک دارد.

۴- اثر ارتفاع سازه در میزان تأثیر روش توزیع میرایی بر شاخص‌های عملکرد و نیرو اجتناب ناپذیر است. روش انرژی در توزیع ضریب میرایی میراگرها ویسکوز بر بهبود شاخص عملکرد و شاخص نیروی سازه‌های مرتفع بیشترین اثر را نسبت به سایر روش‌ها دارد.

۵- نتایج عددی نشان داد اگرچه بهسازی لرزه‌ای در همه ساختمان‌های محک منجر به بهبود عملکرد لرزه‌ای شده است، ولی میزان بهبود عملکرد لرزه‌ای سازه‌های میان مرتبه محسوس‌تر می‌باشد.

- [20] Pachideh, G., Kafi, M. and Gholhaki, M. (2020), "Evaluation of cyclic performance of a novel bracing system equipped with a circular energy dissipater", In Structures, Vol. 28, pp. 467-481.
- [21] Pachideh, G., Gholhaki, M. and Kafi, M. (2020), "Experimental and numerical evaluation of an innovative diamond-scheme bracing system equipped with a yielding damper", Steel and Composite Structures, Vol. 36, pp. 197-211.
- [22] Pachideh, G., Gholhaki, M. and Daryan, A.S. (2019), "Analyzing the damage index of steel plate shear walls using pushover analysis", In Structures, Vol. 20, pp. 437-451.
- [23] Ohtori, Y., Christenson, R.E., Spencer Jr, B.F. and Dyke, S.J. (2004), "Benchmark control problems for seismically excited nonlinear buildings", Journal of engineering mechanics, Vol. 130, pp. 366-385.
- [24] Sarkisian, M., Lee, P., Hu, L., Garai, R., Tsui, A. and Reis, E. (2013), "Achieving enhanced seismic design using viscous damping device technologies", In Structures Congress 2013: Bridging Your Passion with Your Profession, pp. 2729-2744.
- [15] Moradpour, S. and Dehestani, M. (2019), "Optimal DDBD procedure for designing steel structures with nonlinear fluid viscous dampers", In Structures, Vol. 22, pp. 154-174.
- [16] Scorzese, F., Gioiella, L., Dall'Asta, A., Ragni, L. and Tubaldi, E. (2021), "Influence of viscous dampers ultimate capacity on the seismic reliability of building structures", Structural Safety, Vol. 91, pp. 102096.
- [17] Sarcheshmehpour, M., Estekanchi, H.E. and Ghannad, M.A. (2020), "Optimum placement of supplementary viscous dampers for seismic rehabilitation of steel frames considering soil-structure interaction", The Structural Design of Tall and Special Buildings, Vol. 29, pp. e1682.
- [18] Del Gobbo, G.M., Williams, M.S. and Blakeborough, A. (2018), "Comparing fluid viscous damper placement methods considering total-building seismic performance", Earthquake Engineering & Structural Dynamics, Vol. 47, pp. 2864-2886.
- [19] Zhou, Y., Sebaq, M.S. and Xiao, Y. (2022), "Energy dissipation demand and distribution for multi-story buildings with fluid viscous dampers", Engineering Structures, Vol. 253, pp. 113813.

بی‌نوشت

¹ Uniform distribution (UD)

² Story shear proportional distribution (SSPD)

³ Distribution based on story shear strain energy (SSSE)

⁴ Distribution based on story shear strain energy to efficient stores (SSSEES)

